

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobota dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami wynosi: na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na poczcie lwowskiej 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztach 5 zr. 36 kr. mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A

L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje Doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukiera garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się podług tego, ile na zwykajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro}. 147.

16. grudnia 1847.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa.

Wiadomości zagraniczne: Anglija: Dokończenie rozpraw w parlamencie nad przesileniem handlowym i nad kwestyją o banku, tudzież przyjęcie wniosku rządowego do mianowania komisji dla rozpoznania tego przedmiotu. — Głos dziennika *Times* w sprawie Szwajcaryi. — *Wiadomości z Irlandyi.* — Poprawienie się stanu rzeczy w dystryktach fabrycznych.

Francyja: Uczta w celu reformy wyborów. — *Wiadomości z Afryki.*

Szwajcaryja: Uchwała sejmu przeciw kantonom osobnej ligi.

Rosyja: Postępy cholery.

Turcyja: Akt uprzejmości Papięza dla Wielk. Sultana.

Nowiny.

Dodatek nadzwyczajny: Doniesienia literackie księgarni p. Wiuiarza.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Z powodu rocznego zamknięcia rachunków, **galicyjska kasa oszczędności** w wilię Bożego Narodzenia t. j. 24go grudnia r. b. o godzinie 12tej w południe wkładki za ten rok przyjmować i wypłacać przestanie.

Dnia 2. stycznia 1848 działania kasy oszczędności na nowo się rozpoczną.

Od Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

We Lwowie dnia 11. grudnia 1847.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Z Londynu dnia 4. grudnia. Na posiedzeniu izby niższej dnia 2. grudnia rozpo-

znawano ciągle jeszcze ostatnie handlowe przesilenie i akt o banku z roku 1844. Również i w izbie wyższej wszczęto mowę o tym przedmiocie, a to w skutek wniosku margrabiego Lansdowne o mianowaniu takiejże samej rozpoznawczej komisji, jaką kanclerz skarbu w izbie niższej zaproponował. Uzasadnienie tego wniosku rozciągało się na te same punkta, które Sir Charles Wood przytoczył, to jest, że nie bankowemu aktowi należy przypisać przesilenie, lecz przesadzonemu kredytowi kupieckiego stanu, do czego się także nieurodzaj i spekulacye w kolejach żelaznych przyłączyły. Dla osiągnięcia w tej mierze pewności, należy mianować komisję rozpoznawczą i poddać pod roztrząsanie istnącą ustawę o banku, o ile ona na to przesilenie wpływ wywierała. Lord Stanley nie miał nic do zarzucenia przeciw mianowaniu tej komisji i zgadzając się z ministrem w tém, że ustawa o banku nie jest przyczyną tego przesilenia, był tego zdania, że ta ustawa pogorszyła przesilenie, którego przyczyny należy szukać w zniesieniu ustaw zbożowych i w zaprowadzeniu wolnego handlu. Hrabia Grey zaprzeczył temu. Lord Brougham zaś nadmieniał, że całą kwestyę o ustawach zbożowych należy przedłożyć komisji; zdanie to podzielał także lord Ashburton, który oprócz tego jeszcze starał się zbijać to twierdzenie ministra, że kupiecki stan w Anglii wywołał przesilenie przez zbytne rozszerzenie swego kredytu. Po tych rozprawach przyjęto wniosek bez dalszego głosowania, a posiedzenie odroczone. — W izbie niższej toczono dalej tę debatę, która z 30go na dzień wczorajszy odłożona była. Jednakże zabierali w tej mierze głos tylko mowcy podrzędne znaczenia, a rozprawy nie zawierały nic ważnego. Pan Urquhart zastępował radykalne stronnictwo banku i żądał nawet znie-

sienia aktu z roku 1810 czyli powrotu do czystego obiegu papierowych pieniędzy bez podstawy metalicznej. Po nim następowała rozmowa mowy, którzy mówili za i przeciw bankowemu aktowi z roku 1844, ale nie przytoczyli nic nowego. Rozprawy te znowu odroczone. — Pan **Blewitt** oznajmił, że po mianowaniu komisji proponuje instrukcję dla niej, czyby nie wypadało upoważnić bank do rozszerzenia swych emisji nad 14 milionów funtów szterlingów. Lord **John Russell** odłożył swój wniosek o emancypację żydów aż do 16go b. m., a po seryach przyrzekł przedłożyć rozporządzenie względem ustaw nawigacyjnych. Dnia 8go b. m. proponuje pan **J. O'Connell** ogółową komisję izby dla naradzenia się nad stanem Irlandyi. Sir **Jérzy Grey** oznajmił, że od czasu zawieszenia transportacyi do kraju Vandiemena nastąpiła wielka trudność w pomieszczeniu zbrodniarzy. Niejaką część z nich pomieszczono przy robotach marynarki w **Portsmouth** i **Wolwich**, wielu posłano na wyspy Bermudzkie, a teraz zachodzi kwestya o zatrudnienie drugich w **Gibraltarze**. Wielu z nich umieszczono także tymczasowie po więzieniach irlandzkich.

Na posiedzeniu izby niższej dnia 3go grudnia zakończono rozprawy nad przesileniem handlowem i nad kwestyą o banku, a wniosek kanclerza skarbu względem mianowania komisji dla rozpoznania obu tych przedmiotów z odrzuceniem propozycyi do dalszego odroczenia debaty, przyjęto 257 głosami przeciw 45. Dzisiejsze roztrząsanie tych kwestyi miało większą ważność niż wczorajsze, gdyż kompetencyjni mężowie i znakomici mowcy w tej mierze głos zabierali. Gdy ze strony protekcyjonistów margrabia de **Granby** rozpoczął rozprawy słabemi dowodami lorda **Stanley** i lorda **Jerzego Bentinck** przeciw wolnemu handlowi i przeciw bankowym ograniczeniom ustawy z roku 1844, były kanclerz skarbu za ministerstwa pana **Melbourne** pan **Francis Baring** oświadczył się w ogóle pomyślnie o wdaniu się rządu w sprawy banku, ale był tego zdania, że przy mianowaniu komisji należy najszczególniej wziąć pod rozwagę list pierwszego ministra i kanclerza skarbu z dnia 25. października, gdyż bankowa ustawa przez konieczne wystąpienie przeciw niej rządu, ucierpiała na zaufaniu publiczności, owoż potrzeba użyć wszelkich środków dla przywrócenia tego zaufania. Pieniężna targowica polepszyła się przez postępowanie rządu, ale kredyt ustaw, które regulowały pieneżną targowicę, jest zachwiany. Dlatego należy ustalić dobre strony

bankowej ustawy z roku 1844, szkodliwe zaś należy ulepszeniami usunąć. Trzy rzeczy są najszczególniej, które on sobie po bankowej ustawie z roku 1844 obiecywał, popierwsze, że prywatne banki będą powściągnięte w zbyt czułym puszczeniu w obieg banknotów, powtóre, że wexlowe kursy wezmą dla Anglii pomyślny obrót, nim bank przyjdzie do stanu ostatecznej słabości. Jak jedno tak i drugie się ziszcilo; w szczególności mógł bank przywieść do skutku swoje operacye bez obawy wyczerpania się przez odpływ pieniędzy w głąb kraju, owoż byłaby to w terażniejszym nie szczęściu niezupełnie płonna obawa, — dla tego niewaha on się z swojej strony oświadczyć, że, gdyby terażniejsze, nadzwyczaj głęboko rozgałęzione przesilenie nastąpiło było przed wydaniem bankowej ustawy z roku 1844, tedy teraz musiano by nad czem innym toczyć obrady, a nie nad mianowaniem komisji rozpoznawczej. Co się tyczy trzeciego punktu, którego po bankowych ustawach się spodziewał, było ten, iż sądził, że ustawa przymusi bank do rozpoczęcia wcześniej swych operacyi, że go przymusi do usunięcia jego banknotów z handlu w takim stopniu, w jakim brzęczący pieniądz w jego kasach się zmniejszy, i że w ten sposób zmniejszy się ucisk wszelkiego przesilenia. Ale on omylił się w tem. Dnia 12. września 1846 wynosił bullion w banku 16,000,000 funtów sztr., a suma krążących banknotów 20,980,000 funtów szter., przeciwnie zaś w kwietniu 1847 pierwszy wynosił tylko 9,000,000 funtów szter., a druga 21,228,000 funtów szter. Według jego zdania to nie powinno było nigdy nastąpić za panowania bankowej ustawy, owoż nieuniewinnia się tego, utrzymując, że przyczyna spoczywa w błędnem postępowaniu banku, bo dobra ustawa o banku, powinna była takowe błędy niepodobnemi uczynić. W końcu napominał, aby to spokojnie, z zastanowieniem i bez wszelkiego pośpiechu rozważono. — Toż samo żądanie, jak pan **Baring**, przedłożył pan **Herries**, podobnież dawny kanclerz skarbu w ministryjum **Wellingtona** i gorliwy protekcyjonista, ale on nie miał przytem zamiaru, aby przeto była ukonsolidowaną bankowa ustawa z roku 1844, lecz utrzymywał, że ministrowie mieli inne pobudki do wydania swego listu, nie zaś te, które przytoczone, a te zostały najszczególniej wywołane przez taki stan banku, który okazuje, że bankowa ustawa z roku 1844 zupełnie się niepowiodła. Dlatego nie należy zatrzymać tej ustawy. — Lord **John Russell** zbijał zdania pana **Her-**

4051.

Doniesienia literackie
KSIĘGARNI EDWARDA WINIARZA

we Lwowie i Czerniowcach.

TANCE NA KARNAWAL

roku 1848.

CINQ MAZURES ET POLKA

POUR LE CARNAVAL 1848

composées pour le Piano-Forte

par

A. GNATKOWSKI.

LEOPOL chez E. WINIARZ.

prix 40 xr. C. M.

(1)

3941.

Böhmische Bauernzustände,

im Interesse der Landeskultur und des Nationalwohlstandes,

besprochen von **Dr. F. A. Brauner**, gew. Oberamtmann und Justiziar in Böhmen.
gr. 8vo. Wien 1847. Im Umschlag brosch. 2 fl C. M.

Dieses von Ser. kais. Hoheit dem durchlauchtigsten Erzherzoge Stephan, mit besonderem Wohlgefallen aufgenommene und von allen Zeitschriften nach Verdienst gewürdigte Werk ist jedem praktischen Manne ohne Unterschied des Standes, namentlich aber dem Oekonomie- und Forstmanne dringend zu empfehlen. Folgende Uebersicht des Inhaltes wird hinreichen um seine Wichtigkeit für die Kunde der Landwirthschaft und Forstkultur, der Industrie und des Gemeindefwesens Böhmens, Mährens und Galiziens darzulegen.

I n h a l t:

Berufsverbildung der Kinder: Ackerbauschulen.

Grundabtretungen und Heirathen.

Grundzertheilungen.

Landwirthschaftliche Zustände: Feldwirthschaft, Wiesenkultur, Gartenwirthschaft, Walbwirthschaft, Viehzucht.

Landwirthschaftliche Industrie.

Landwirthschaftliches Bauwesen.

Schmidt & Leo in Wien. (3)

Höchst wichtige Werke

für

Aerzte und Apotheker.

Getreue Abbildung aller in den neuern
Pharmacopöen Deutschlands aufge-
nommenen

officinellen Gewächse,

nebst

ausführlicher Beschreibung derselben in medicinischer, pharmaceutischer und botanischer Hinsicht

von

Dr. Ed. Winkler.

Preis pro Lieferung mit 5—6 fein colorirten Kupfer-
tafeln nur 24 kr.

Dieser bei naturgetreuester und zugleich elegantester Ausstattung, für ein derartiges Werk, bisher unerhört billige Preis (kaum 1 gr. für eine col. Abbildung mit vollst. Text, während alle bis jetzt erschienenen Werke dieser Art oft das 8—10fache kosten) setzt auch den Unbemittelten in den Stand, durch die monatliche kleine Ausgabe von 6 gr. sich ein zum gründlichen Studium der Pharmacie und Botanik unentbehrliches

Werk anzuschaffen, was ihm später zu diesem Preis wohl nicht leicht wieder geboten werden dürfte, zumal da diejenigen Herren, welche baldigst subscribiren mit der letzten Lief. gratis empfangen:

Handbuch

der medicin. = pharmac. Botanik

von Dr. Ed. Winkler,

welches Werk für sich allein mindestens 2—3 Thlr. kosten wird, und das, da es sich über das Feld der ganzen medic. Botanik verbreitet, so wie es auch die neuesten Erfahrungen bringt, um so mehr als ein trefflicher Commentar zu obigen Abbildungen (wovon das erste Heft in jeder guten Buchhandlung zur Ansicht liegt) wird benützt werden können. Daraus auch besonders:

Abbildung und Beschreibung der in der Pharmacopoe Austriaca aufgenommenen

officinellen Pflanzen

von Dr. Ed. Winkler.

Erscheint wie obiges in Lief. 24 kr., so daß ebenfalls eine fein color. Abbildung mit Text kaum auf 4 kr. kommt.

Deutschlands Flora

in naturgetreuen Abbildungen nebst Beschreibung

von Dr. J. R. Linke.

In Lief. von 16—20 fein color. Abbildungen. Preis nur a ½ kr. für eine feine illum. Abbildung.

Flora von Oesterreich,

oder Abbildung aller im Kaiserstaate Oesterreich
wild wachsenden Pflanzen

mit ausführlichster Beschreibung derselben von Dr. J. Linke.

Preis pr. Lieferung 16—36 Pflanzen enthaltend, nur 27 kr. — Eine fein colorirte Abbildung
ca. ½ kr.

Dieses nicht nur für alle Apotheker und Aerzte, sondern auch für Lehrer an Schulen, Oekonomen, Forstbeamte, Gärtner etc. höchst interessante Werk, mit dessen Hilfe man jede in Oesterreich wachsende Pflanze, auch ohne besondere Vorkenntnisse, nach ihrem Namen, ihrem Nutzen oder Schaden und sonst nach ihren Eigenschaften, sogleich leicht kennen lernen kann, wird hier zu einem so unerhört billigen Preise geboten, der auch dem Unbemittelten die Anschaffung dieses

echt österreichischen National - Werkes

möglich macht. Es kann entweder gleich ziemlich komplett, oder auch in einzelnen Lief. bezogen werden und wird das in jeder guten Buchhandlung vorrätige erste Heft, das oben Gesagte nur bestätigen.

Character (Kennzeichen) der Gattungen und Arten sämmtlicher officinellen Gewächse von Dr. E. Winkler, Preis 45 kr.

Leipzig.

C. B. POLET.

(1)